

6

Ana Ristović

Serbien

Ana Ristović Serbien

Ana Ristović (født i Beograd, 1972) har en uddannelse i komparativ litteraturhistorie fra Det filologiske fakultet ved Universitetet i Beograd. Hun har udgivet ni digtsamlinger. Hendes digte er oversat til engelsk, tysk, slovakisk, makedonsk, polsk, bulgarsk, svensk, ungarsk og finsk og er medtaget i flere antologier både i hendes hjemland og i udlandet. Hendes digt Round Zero blev udnævnt til et af de bedste kærlighedsdigte i de seneste 50 år af The Guardians internationale jury og hendes digt Snow in Your Shoes blev udgivet i The New Yorker i 2014. Ristović er medlem af Serbian Literary Association, the Serbian P.E.N. Centre, the Association of Literary Translators of Serbia og the Slovenian Writers Association. Hun arbejder også som oversætter og har oversat mere end 40 bøger. Ristović bor i Beograd, hvor hun arbejder som lærer.

De danske digte er oversat fra Serbisk af Ana Stanićević.

Ana Ristović was born in Belgrade in 1972 and has a degree in comparative literature from the Faculty of Philology, University of Belgrade. She has published 9 books of poetry. Her poems have been translated into English, German, Slovakian, Macedonian, Slovenian, Polish, Bulgarian, Swedish, Hungarian and Finnish and have appeared in many anthologies and magazines at home and abroad. Her poem Round Zero, has been called one of the best love poems in the past 50 years by the international jury of The Guardian. Her poem Snow in Your Shoes, was published in The New Yorker in 2014. Ristović is a member of the Serbian Literary Association, the Serbian P.E.N. Centre, the Association of Literary Translators of Serbia and the Slovenian Writers Association. She also works as translator and has translated more than 40 books. Ristović lives in Belgrade where she works as a teacher

The English poems are translated from Serbian by Maja and Steven Teref, unless otherwise stated.

SNEG U CIPELAMA

Ne gradi se kuća na zbirkama escajga
mada koja kašika više
ponekad dobro dođe.

Ne gradi se kuća na novim zavesama
mada drugačije poglede
s vremena na vreme
treba zakloniti novim platnom.

Da bi dom bio dom, između ostalog
treba ti i mnogo toga
čega bi se unapred
odrekao, vrlo rado.

Slušaj šta kažu Eskimi:
da bi se sagradio dobar iglo
godinama moraš da nosiš
sneg u cipelama.

I špenadlu, zaboravljeni
u okovratniku kaputa,
blizu žile kucavice.

SNE I SKOENE

Man bygger ikke hus på bestiksamlinger
selv om en ske eller to
kan blive nyttig at have.

Man bygger ikke hus på nye gardiner
selv om anderledes blikke
i ny og næ
skal dækkes med et nyt stof.

For at hjem kan blive et hjem
skal du, blandt andet, have en masse af det
som du i forvejen
gerne ville kunne give slip på.

Lyt til hvad inuitterne siger:
for at kunne lave en god iglo
skal du i årevis gå med
sne i skoene.

Og med knappenålen
i frakkens krave
tæt på halspulsåren.

SNOW IN YOUR SHOES

Cutlery does not a home
makethough an extra spoon
comes in handy.

New curtains do not a home
makethough some windows
are best covered.

For a home to be a home,
you need many items
you'd rather have discarded.

What Eskimos advise:
build a sturdy igloo
with snow in your shoes

and the safety pin,
forgotten in the coat collar,
at your jugular.

.

LICEM U LICE

Dani oporuka, dani priznanja: prva pesma
u kojoj rekoh „Ja“
ulazeći u reči kao da sklopljenih očiju
zašivam dugme za džep
iglom ga odižući od kože.
Na levoj strani, iznad samog srca.

Koje zaobilazih pažljivim ubodima
jer pročitah negde: tako se kroji
iskrena poezija –
kad uveriš srce da si odustao od njega.

Kada ti se čini da ne možeš ništa reći
ni o ljubavi, ni o strepnji, ni o kazni
ni o onome što je mimošlo sećanje
u širokom luku,
tada se sve to, neizgovorenno
sâmo izgovara; i tek tada

odgovorna sam za ono što nisam
i šta ču možda jednom tek biti.
Svaka reč, poput vrha igle
spušta se sporo
tražeći pravu razdaljinu od kože i srca.

Meru podnošljive iskrenosti.
Veštinu krojača koji tkaninom ne skriva lice.
Nauk priče što je vekovima šapuću
hasidski starci, kraj toplog zida:

o zemlji, koja je tek naprstak Boga –

ANSIGT TIL ANSIGT

Testamentets dage, indrømmelsens dage: det første digt
som jeg sagde „Jeg“ i
jeg går ind i ordene som om jeg med lukkede øjne
syer en knap til lommen
med en nål løfter den fra huden.
På den venstre side, ovenfor selve hjertet.

Som jeg undgik med forsigtige stik
fordi jeg læste et sted: sådan syr man
ærlig poesi –
når du har overbevist dit hjerte om, at du har opgivet det.

Når du tror at du ikke kan sige noget
hverken om kærlighed eller om angst, heller ikke om straf
eller om det som har undgået mindet
i en stor bue,
da bliver alt det usagte
sagt af sig selv; og først da

er jeg ansvarlig for det jeg ikke er
og det jeg måske engang bliver.
Hvert ord, ligesom nålens spids
sænker sig langsomt
ledende efter den rigtige afstand fra huden og hjertet.

Mængden af den tålelige ærlighed.
Skrædderens evne til ikke at dække ansigtet med stoffet.
Historiens moral som i århundreder bliver hvisket
af hasidiske oldinge, ved den varme væg:

om landet som blot er Guds fingerbøl –

FACE TO FACE

Days for last testaments, days for confessions: the first
poem
in which I said "I",
entering words as if sewing a button on my breast pocket
with my eyes closed.
On my left side, above my very heart.

I guard it by stitching with care
because I read somewhere that
sincere poetry is tailored
when you convince your heart that you have left it.

When you have no more words
about love, trembling, punishment,
not even about things that gave your memory
a wide berth,
then the unspoken
expresses itself; and only then

do I become responsible for
what I am not,
and what I may yet become.
Each word descends slowly
like the point of the needle,
looking for the right distance from skin and heart.

For the measure of still bearable sincerity.
For the skill of a tailor who does not hide his face behind
cloth.
For the moral of the story whispered for centuries
by old Hassidic men close to a warm wall:

za svaki promašen ubod, samo način
da se Njegova ruka zaštiti od bola.

for hver upræcise nålestik, bare en måde
at beskytte Hans hånd mod smerten på.

About the Earth which is only God's thimble –
a way of protecting His hand
from our pain
when the needle slips.

Oversat af Evald Flisar

OKO NULE

Nezavisne smo žene.
U iščekivanju nove ljubavi
dišemo astmatično. Hranimo se pilulama
neispunjene obećanja. Tonemo u mutne snove.
Dvadeset i četiri časa bolno vodimo ljubav
sa migrenom
i opraštamo joj jer je ženskog pola.

Nezavisne. Svojim muškarcima
kuvamo jela kojima su nas naučili
njihovi prethodnici.
Makarone u obliku klitorisa.
Kečap što klizi kao menstrualna krv
i obećava samo lizanje tanjira.
Al' još uvek verujemo u trijumfalne kapije
koje rastu između postelje
i kuhinjskog stola.

Puštamo im muziku koju smo slušale
pri gubljenju nevinosti i devojaštva.
Među zavodljivim vešom
setno čuvamo primerke
sa nevidljivim tragom prethodnih spermija.
Njišemo bedrima kao da okrećemo mlin:
posle izvesnog vremena curi
još samo lepljiva žuč.

I kažemo, da ne verujemo više
u zajednički vazduh
koji se može deliti između usta i usta,
a sve češće ostajemo bez daha.

RUNDT NUL

Vi er selvstændige kvinder.
Mens vi venter på nye kærligheder
ånder vi astmatisk. Vi nærer os på piller
af uopfyldte løfter. Vi synker i grumsede drømme.
Fireogtyve timer lider vi i elskov
med migræne
og tilgiver hende fordi hun er hunkøn.

Selvstændige. Til vores mænd
laver vi mad som vi lærte af
deres forgængere.
Makaronier i form af klitoris.
Ketchup som glider ligesom menstruationsblod
og kun lover slikkeri af tallerken.
Men vi tror stadig på triumfbuen
som rejser sig mellem lagenerne
og køkkenbordet.

For dem spiller vi musikken som vi lyttede til
da vi mistede uskyld og jomfruelighed.
Mellemløst undertøj
gemmer vi nostalgiisk eksemplarer
med usynlige spor af tidligere sæd.
Vi svinger med hofterne som om vi drejer en mølle:
efter en vis tid drypper der
bare klistret galde.

Og vi siger, at vi ikke længere tror på
fælles luft
som kan deles mellem mund og mund,
og stadig oftere bliver vi forpustede.

CIRCLING ZERO

We are independent women.
We breathe asthmatically
while waiting for new love. We pop pills
of unfulfilled promises. We drown in murky dreams.
Twenty-four hours a day we painfully make love
to a migraine and forgive her
because she's female.

Independent. For our men
we cook dishes taught to us
by their predecessors.
Clitoris-shaped pasta.
Ketchup dripping like menstrual blood
yet promising only the licking of plates.
But still we believe in the arc de triomphe
which rises between the bed sheets
and the kitchen table.

We play them the music
we lost our virginity to.
Pensive among seductive
lingerie, we keep underwear
with the invisible track of old sperm.
We gyrate our hips as if turning a mill:
after a while it drips
only sticky bitterness.

Yet we claim that we no longer believe
in sharing the same breath
between mouths
and more often we're left breathless

I kažemo, da centrifugu veš-mašine koristimo samo kada se na njo može odigrati dobar snošaj.

A u program pretpranja i ceđenja sve češće, umesto rublja, ubacujemo parče po parče svoje istanjene kože.

Nezavisne žene. Cenzurišemo svoje odveć meke reči.
Podupiremo reviziju osećanja i teoriju po kojoj je prvo nastala nedužna Eva, a Adam zagrizao otrovnu jabuku jer je poželeo da mu Bog od zmije stvori još dva falusa: mislio, jadničak, da mu jedan dovoljan neće biti.

Nezavisne, kažemo, više no ikad.
A u osamljenim noćima, u usku vulvu spuštamo svoj čudesni prstić sve češće kao da ubacujemo metak u puščanu cev koja opaliti neće.
I smešimo se, s tugom, u snu bez snova.
I ruka je na sigurnom, dok kruži oko meke nule.

Og vi siger, at vi kun bruger vaskemaskinenes centrifugering når et godt samleje kan udspille sig på den.

Og i forvask og skyl putter vi, stadig ofttere, i stedet for tøj, bid efter bid af vores fortyndede hud.

Selvstændige kvinder. Vi censurerer vores alt for bløde ord.
Vi understøtter revision af følelser og teorien ifølge hvilken den uskyldige Eva blev til først, og Adam bed i det giftige æble fordi han ønskede for Gud at lave to fallosser af slangen til ham: han troede, stakkel, at én ikke ville række.

Selvstændige, siger vi, mere end nogensinde før. Men i ensomme nætter, i den trange vulva, putter vi stadig ofttere vores magiske finger som om vi puttede skud i bøssen som ikke vil skyde.
Og vi smiler, med sorg, i drømmeløs søvn. Og hånden er i sikkerhed, mens den cirkler rundt om det bløde nul.

yet claim we use the centrifuge of the washing machine only when sitting on it – delightful intercourse may occur. In the prewash and rinse cycles instead of clothes we throw in pieces of our thinned out skin.

Independent women. We censor all too soft words.
We support the revision of feelings and the theory arguing that innocent Eve was created first, and that Adam bit into the poisoned apple because he wished for God to create two more phalluses from the serpent: poor thing, he thought one wouldn't be enough.

Independent, we claim, more than ever. Yet during lonely nights, in our tight vulva more and more, we insert a small magical finger, as if placing a bullet into the chamber which refuses to fire. And we smile with sadness in dreamless dreams. And the safe hand, circling the soft zero.

ISTORIJA

Jedan vek sedne u krilo svoje skulpture
i onda se upiški
onda to neko proglaši za fontanu
i deceniju potom piće iz nje
I kaže ne valja
I onda
pravi novu skulpturu i novu fontanu
I tako ostanu uvek na dnu novčići
sasvim privatnih želja
i sirotinja to skuplja,
kao luda

HISTORIE

Et århundrede sætter sig på skødet af sin skulptur
og da tisser det på sig selv
så erklærer nogen det for fontæne
og et tiår senere drikker man af den
og siger at den ikke dur
og så
bygger man en ny skulptur og en ny fontæne
så at der på bunden altid forbliver småmønster
af helt intime ønsker
som de fattige samler,
ligesom gale

HISTORY

A century sits in the lap of a sculpture
pees on itself
morphs into a fountain
for a decade drinks from it
Claims it is no good
And then
erects a new sculpture and a new fountain
The poor collect coins
of entrusted wishes
at the bottom
as if mad

NEKO KUCA

(strah od samoće u kupatilu)

Eto prostora, gde si konačno sam.

Ne čuješ kucanje. Prigušio si čak i srce, kao da je pumpica za bicikl kojim treba krenuti u tajnu vožnju.

Zuriš netremice u lice u ogledalu, i zamišlaš kako ćeš izgledati kroz trideset, četrdeset godina.

I zadrhtiš kada vidiš da će biti sve sličnije onom u ranom detinjstvu: iz dubine, do usta, putuje nešto na kašičici: što nekada bi čista letnja svetlost, bojiš se, biće sijalica od 60 vati.

NOGEN BANKER PÅ

(rædsel for ensomhed på badeværelset)

Der er rum, som du endelig er alene i.

Du hører ikke banken. Du har ligefrem dæmplet hjertet, som det var en lille pumpe til cyklen som skal tages på en hemmelig tur.

Du stirrer uden stop på ansigtet i spejlet, og forestiller dig hvordan du kommer til at se ud, om tredive, fyrete år.

Og du skælver når du indser, at det mere kommer til at ligne ansigtet fra tidlig barndom: fra dybden, til munden, noget færdes på en teske, som engang var det rene sommerlys, du er bange for, at det bliver en pære på 60 watt.

SOMEBODY KNOCKS

(fear of loneliness in the bathroom)

Here, a space where you're finally alone.

You don't hear the knocking. Your heart muffled, like a bicycle pump for a secret ride.

You stare at the face in the mirror, and imagine what you'll look like in thirty or forty years.

You shiver to see your face returning to infancy: within you something travels on a teaspoon: clear summer light, you fear, will dim to a 60 watt bulb.

Šta sada da čitaš: Bibliju za početnike,
Treće oko, modni žurnal ili ljubavni roman
sa prekratkim uzdasima?

Desno, daska za nekoliko knjiga,
levo, daska za samog, tebe.

Eto prostora, gde si konačno sam.

A oduzima te, svakog jutra,
neko pomalo, i neko, uvek,
čak ni kada ne čuješ,
sasvim tiho,
kuca.

SUPRUŽNICI ZA TASTATURAMA *(strah od blizine)*

Sedećemo u istoj spavaćoj sobi,
ćuteći, svako za svojim stolom,
i slati jedno drugom najpre opširna,
a onda vrlo štura pisma
preko interneta.

Na kraju ni to, već samo potpise
uz pitanje
Jesi li za kafu, čaj, poljubac,
ili ni za šta.

Ekrani će goreti i zujati
od viška pamćenja onoga
što smo ostavili u hodniku

Hvad skal du læse nu: Biblen for begyndere,
En skør skør verden, modeblad eller kærlighedsroman
med for korte suk?

Til højre, en hylde til et par bøger,
til venstre, en hylde til dig selv.

Her er rum, hvor du endelig er alene.

Og dog fryser du hver morgen,
nogle gange, måske altid,
selv når du ikke hører det,
helt stille,
banker det på.

ÆGTEFÆLLER PÅ TASTERNE *(rædsel for nærhed)*

Vi skal sidde på samme soveværelse,
stille, hver ved sit bord,
og sende hinanden først lange,
og så meget korte breve
over internettet.

Til sidst, ikke engang dem, kun underskrifter
med spørgsmål
Har du lyst til kaffe, te, kys,
eller ikke noget.

Skærmene skal brænde og summe
af overfyldte minder om
det vi har efterladt i korridoren

What to read now: The Bible for Beginners,
Third Eye, a fashion magazine, or a romance
novel heavy with quickened breathing?

On the right, a shelf for a few books,
on the left, a toilet seat.

Here, a space where you're finally alone.

Yet, paralyzing you every morning,
sometimes, maybe always,
even when you don't hear anyone,
quite softly,
somebody knocks.

SPOUSES AT KEYBOARDS *(fear of intimacy)*

Silent in our bedroom
we sit at separate desks
and send each other lengthy,
then sparse emails.

In the end, only closings
with a question: Can I get you
coffee, tea, a kiss,
or anything?

Our monitors glow and hum
from the excess memory
of what's left in the hallway:
our noisy marital beginnings.

glasne ranobračne istorije.

Utiskujući se celim telom
u belinu stakla kao nekada u sneg
pravićemo pale anđele
težine milion gigabajta
od kojih se ruši i najčvršći sistem.

Ono što će preživeti biće plavo
kao oko gilotine.*

Ono što progovori:
stolovi, stolice, pepeljare i podovi
nadglasavaće jedno drugo
pozajmivši samo oblik
naše nekadašnje blizine.

af larmende tidlig ægteskabshistorie.

Ved at presse hele kroppen
mod glassesets hvide som en gang før i sne
skal vi lave faldne engler
en million gigabites tunge
som crasher det mest stabile system.

Det som overlever bliver blåt
ligesom guillotinens øje.*

Det som begynder at tale:
bord, stole, askebægere, gulve,
skal råbe om kap
forklædt kun udenpå
som vores daværende nærhed.

We imprint our bodies
into the screen's whiteness
as in snow,
create fallen angels
a million gigabytes' worth and
crash the most powerful computer.

“Whatever survives will be blue
as a guillotine’s eye.”*

Whatever speaks,
desks, chairs, ashtrays and floors,
drowns one another,
borrows only the shape of
our past intimacy.

* Adam Zagajewski, *Referendum*

* Adam Zagajewski, *Referendum*

* Adam Zagajewski, *Referendum* (trans. Clare Cavanagh).

7h UJUTRU

(strah od zvonjave telefona)

Sve smrti su se javljale rano ujutru. Tiho, paučina između izmaglice sanjanog i jave, neko bi rekao, Žao mi je, i u slušalici bi nastao šum, produženo šuštanje srca koje još uvek

ne pristaje na potpuni muk; a samo ti si znala da to srce, još uvek, i te kako dobro čuješ, i da nisu u pitanju smetnje na vezama, nego da veza tek počinje, ona druga, za koju ti, na kraju krajeva,

nije potrebno ni vreme, ni tako nepromenljivo nebo, ni tako kolebljivi, a lepi oblaci koji pamćenja, osim svojih svakodnevnih, kapricioznih smrti, nemaju.

Zadrhtala si opet, kada je zvonilo. Sa druge strane neki muški glas je tražio svoju ženu, tu i tu, i u 7h ujutru, nikako nisi mogla da ga ubediš da to nisi ti.

.

KL. 7 OM MORGENEN

(rædsel for telefonens ringen)

Alle døde har indfundet sig tidligt om morgen'en. Stille, ligesom spindelvæv mellem tågen af det drømte og virkeligheden, nogen ville have sagt, Jeg er ked af det, og i røret ville der opstå summen, den forlængede summen af hjertet som endnu

ikke accepterer total stilhed; og du var den eneste som vidste at du endnu godt kan høre det hjerte og at der ikke er snak om forstyrrelser i forbindelsen, men at forbindelsen, den anden, som du i sidste ende

ikke behøver tid til, hverken den uforanderlige himmel og heller ikke de vakkende, men smukke skyer som ingen minder har bortset fra sine hverdagslige, lunefulde døde.

Du skælvede igen, da det ringede. På den anden side spurgte en mandlig stemme efter sin kone, den og den, og kl. 7 om morgen'en, var det umulig at overbevise ham om at det ikke var dig.

7 AM

(fear of the ringing phone)

A ringing phone in the morning signals a death. Quietly,
through the cobweb separating the mist of dreams from wakefulness,
the I'm-sorry-for-your-loss, followed by a murmur,
the prolonged murmur of the heart

incredulous at the dumb silence; but only you
can hear that heart clearly, not a bad connection,
but a new connection not requiring

the same time zone or stable weather;
the fickle pretty clouds, besides their daily
capricious deaths, without memories.

You tremble when it rings again. On the other end,
a male voice asks to speak to his wife, or some such,
at 7 AM, and you can't convince him you aren't she.

SNOVI NA TOČKOVIMA

Sanjala sam autobus koji prevozi
samo snove. Tamo, na stanici, stajali su ljudi
i ispraćali ih sa tremom, drhćući,
kao malu decu koju prvi put samu
šalju nekuda.

Autobus je bio sasvim prazan.
Tek naizgled. Vrata su dugo stajala otvorena.

Neko sa stanice je čak duboko u sebi
zamolio svoj san da ne dozvoli
otvaranje prozora pomislivši na promaju.
Ili nestanak.

Neko sa stanice se duboko u sebi
kajao jer je pomislio kako to nije bio
baš pravi san koji bi se mogao poslati tek tako, u bestraga.

Neko sa stanice je nosio sa sobom
polovinu čokolade grickane u sitnim satima
verujući da će njegovom snu zatrebat ostatak slasti.

Bilo je strašno i teško tek tako pustiti svoje snove
nekuda gde će
i sami možda sesti za volan.

Ali najstrašnije od svega, bilo je svima to
da će se možda baš njihov san, u toj gužvi
pomešati sa drugima.

DRØMME PÅ HJUL

Jeg drømte om en bus som kun transporterer
drømme. Der, på stationen, stod der mennesker
og sagde farvel til dem med rysten, skælvende
ligesom til små børn som for første gang
bliver sendt et sted hen.

Bussen var fuldstændig tom.
Kun tilsyneladende. Døren stod længe åben.

Nogen fra stationen har ligefrem inderst inde
bedt sin drøm om ikke at tillade
åbne vinduer, med tanke på gennemtræk.
Eller forsvinden.

Nogen fra stationen har inderst inde
fortrudt ved tanken om at det ikke var
en rigtig drøm som lige kunne sendes sådan, til helvede.

Nogen fra stationen havde med sig
en halv chokolade som der blev gnasket på sent om
natten
med troen om at drømmen ville bruge resten af
sødmen.

Det var forfærdeligt og svært at lade sine drømme fare
et sted hen hvor
de måske selv kommer til at sætte sig bag styret.

Men det værste af alt for alle var
at måske lige præcis deres egen drøm, i alt postyret,
kunne komme til at blandes med de andre.

DREAMS ON WHEELS

The dream bus arrives.
At the bus station, sleepers
nervously bid their dreams farewell
as if sending children off
for the first time.

The door of the empty bus
remains open.

One sleeper dreads
her dream may open a window
and catch a draft.
Or disappear.

Another sleeper regrets
thinking his isn't the right
dream to send off to nowhere.

Yet another carries a chocolate
nibbled on in the small hours
believing his dream craves its sweetness.

How difficult it is
to risk letting one's dreams
grab the wheel.

But the most horrifying of all:
letting one's dream mingle
with everyone else's.

RODA U SNEGU

Pre nedelju dana u polju kraj reke
video si rodu
stajala je tamo, u snegu,
pod krošnjom divlje jabuke, sasvim mirna

Partner joj umro, a ona
nije odletela na jug
smrzavala se tamo i samo je mrdala kljunom
u prostoru nekog šibljika tvog detinjstva

A ja se pitam
šta bi bilo kada bi iznenada
nekoliko roda tamo sa juga
promenilo pravac svog leta
pomešavši strane sveta
i kada bi se vratile toj jednoj, samotnoj, poblesaveloj
koja više ne razlikuje sneg od svog perja
i sada gura kljun
pod koricu leda tankim slojem
pahulja prekrivenu

Da li bi onda i svet promenio pravac
da li bi njime potekle same prolećne vode
da li bi možda nebom letele same bebe nenošene
istim tim rodama kojima je bilo rečeno
da moraju neku da jednom godišnje odputuju
i da tamo uvek treba da nose vrhove krila
umočena u mastilo, baš zbog tih stranica

Ili bi jedno detinjstvo i dalje ležalo
u dubokom snegu i i čekalo

EN STORK I SNEEN

For en uge siden i marken ved åen
så du en stork
den stod der, i sneen,
under vildæblets trækrone, helt stille

Dens partner døde, og den
fløj ikke sydpå
den frøs og bevægede kun næbbet
i rummet af din barndoms buskads

Og jeg undrer mig over
hvad der ville ske hvis
et par storke sydfra
pludselig ændrede deres retning
og forvekslede verdenshørnerne
og hvis de kom tilbage til den ene, ensomme, afsindige
som ikke længere adskiller sne fra sine fjer
og som nu presser sit næb
under isens overflade dækket af
et tyndt lag snefnug

Om verden så ville ændre sin retning
om selve forårets vande ville flyde gennem den
om der over himmelen ville flyve babyer som ikke er
båret
af de samme storke der blev fortalt at
de en gang om året skal flyve væk et sted hen
og at der skal de altid bære deres vingespidser
dyppede i blækket, til netop de sider

Eller om en barndom stadig ville ligge

STORK IN THE SNOW

In a field by a river
a white stork
stands in the snow
under an apple tree, quite still

Her mate died, and she
hasn't flown south
she's freezing and only clatters her bill
in the brush of your childhood

What would happen if
a few storks migrating south
reversed their flight
confusing the four cardinal points
and returned to the lonely crazed stork
unable to tell the snow from its feathers
plunging its bill
through thin snow covered ice

Would then the world reverse its spin
would spring waters still flow
would babies fly uncarried
by those same storks
migrating annually
their wings dipped in ink
for those pages

Or would another childhood lie buried
in the deep snow and wait
for its first letter to return
more beautifully conceived

da mu se vrati prvo slovo
lepše napisano

LAJBNIC

Dan i noć, noć i dan
putujemo ka Sloveniji:
u malom autobusu, među nama
tišina raste
kao grad otcepljen od zemlje i sveta.

Još uvek neznanke, kao dve
lenje muve, sklupčane
svaka uz svoj prozor –

Ona, mala starica, Maruška možda –

u krilu drobi keks, marke
„Lajbnic“
kao da monadu od monade iznova deli
i smeši se, zureći u mrak
svetu što je još uvek
najbolji od svih...

Ona, koja poznaje harmoniju –
Maruška, Blažka, Mojca možda.

U svom krilu drobim poeziju
pod slabim svetлом, na lošem drumu,
list po list, reč po reč i čujem:
Srečko Kosovel odriče se sreće
jer svaka lepota deo je bola.

i den dybe sne og vente på at
dens første bogstav ville vende tilbage
skrevet på smukkere vis.

LEIBNIZ

Dag og nat, nat og dag
rejser vi mod Slovenien:
i en lille bus, mellem os
vokser stillheden
ligesom en by revet væk fra jorden og verden.

Stadigvæk ubekendte, ligesom to
dovne fluer, krøllet sammen
hver ved sit vindue –

Den lille, gamle kvinde, Maruška måske –

Smuldrer på sit skød en kiks af mørket
“Leibniz”
som om hun deler monade af monade
og smiler, stirrende i mørket
til verden som stadig er
den bedste af alle...

Hun, som kender harmonien –
Maruška, Blažka, Mojca måske.

På mit skød smuldrer jeg poesien
under et svagt lys, på en dårlig vej,
side efter side, ord efter ord og jeg hører:
Srečko Kosovel giver afkald på lykken

LEIBNITZ

Day and night, night and day
we're travelling to Slovenia:
in the little bus, the silence between us
growing like
a town cut off from the Earth and the Universe.

Still enigmas, like two
lazy flies, each curled up
alongside her window –

She, a little old woman, Maruška maybe –
in her lap crumbles a cookie brand-named
”Leibnitz”
as if newly separating a monad from monad
and smiles, staring into the darkness
of the world which is still
the best of all worlds ...

She who knows harmony –
Maruška, Blažka, Mojca maybe.

In my lap, in a bad light,
on a bad road, I crumble poetry,
page by page, word by word and I hear:
Srečko Kosovel renounces happiness
because every beauty is part of pain.

In his verses
there is no excuse for God
and the monads He sends
never reach the Earth:

Nad stihovima
nema opravdanja za Boga
i monade što ih šalje
nikad ne stižu do zemlje:
kao varljiv sneg ispare
u prvom sloju neba.

U mom krilu, knjiga pesnika
pije ime unapred se odreklo
harmonije sa srcem i dušom.

Dan i noć, noć i dan
putujemo ka Sloveniji,
ona i ja, još uvek neznanke ...

I čitav svemir ljudi nam se
na kolenima
kao da bi da se odvoji od usnulog Boga
i traži saučesništvo
šapući nam nežno, na uho:
„Braća smo, po ocu...“

fordi hver skønhed er en del af smerten.

Overfor digte
er der ingen undskyldning for Gud
og monaderne som han sender
når aldrig til jorden:
ligesom vildledende sne forsvinder de
i himmelens første lag.

På mit skød, digterens bog
hvis navn på forhånd har givet askald på
harmonien med hjertet og sjælen.

Dag og nat, nat og dag
rejser vi mod Slovenien
hun og jeg, stadigvæk to ubekendte...

Og hele universet rokker
på vores knæer
som om det vil løsribe sig fra den sørndrukne Gud
og beder om meddelagtighed
mens det hvisker nænsomt til os, i øret:
”Vi er brødre, på farens side...“

like a deceptive snow they evaporate
in the first layer of the sky.

In my lap, the book of the poet
whose name has in advance renounced
harmony with his heart and soul.

Day and night, night and day
we travel to Slovenia,
she and I, still unknown to each other ...

And the whole universe rocks
on our knees
as if wanting to separate from sleepy God
and find complicity
gently whispering into our ears:
”We’re brothers, born of the same father...“

Oversat af Erica Johnson Debeljak

PADANJE U NASELJENI PREDEO

da dugo padamo sa vrha
lista trave
i nikada se ne posećemo o njihov rub,
da to bude let u naseljeni predeo
i da treperimo, opipavamo,
širimo se preko svojih granica,
da bude nešto nas u svakom tesnom
osmehu koji bismo mogli sresti,
čekanju bicikla kraj zida,
snemim očima vozača, širenju zenica,
da ne prečujemo tišinu u šumu
pričanja, da se ne dogodi da
ne primetimo ruke, spuštene usred kretanja
dva tela koja zajedno sa lišćem klize kroz neki park,
da ne zaboravimo na dodir
kože i dugog zveckanja,
kada kamen razbijja staklo i tihog šuštanja
spreja što piše po betonu, da osećamo
kako talas lovi talas
lovi talas i konačno čini kretanje,
kako se reči podižu, pene i glatke,
a učutale stvari progovore,
da prsti na nogama pronadu oslonac na zidu,
da budemo zajedno
i sami,
i da na kraju ne previdimo onaj trenutak,
kada se u jutarnjem mraku
pogase ulična svetla

AT FALDE IND I ET BEBOELSESOMRÅDE

At falde længe fra toppen
af græssets blad
og aldrig skære os på dets kant,
at falde ind i et beboelsesområde
og at ryste, mærke efter,
udvide os over vores grænser,
at lade os være i ethvert trængt
smil som vi kunne have mødt,
i venten efter cyklen lænet mod en væg,
i den søvnlige chaufførs øjne, udvidede pupiller,
at ikke overse stilheden i summen
af snak, at det ikke sker at
vi ikke lægger mærke til arme, hængende i bevægelsen ved siden
af to kroppe som sammen med blade glider gennem en park,
at ikke glemme berøring
af huden og den lange klingen,
når en sten knuser et glas og den stille susen
af sprayet som skriver på betonen, at føle
hvordan en bølge jager en bølge
jager en bølge og endelig skaber bevægelsen,
hvordan ordene løfter sig, skummer, og glatte
men tiende ting begynder at tale,
at tærne finder støtte i væggen,
at være sammen
og alene,
og til slut ikke at overse det øjeblik,
når i morgenmørket
gadelysene slukkes

FALLING INTO A RESIDENTIAL AREA

To fall from the top
of a blade of grass
without cutting ourselves along its edges;
to fall into a residential area,
to flicker, to feel our way,
beyond our limits, into a tight smile,
onto the bicycle leaning against a wall,
into sleepy drivers' eyes, into dilated pupils;
to not overlook the pauses in the murmur
of speech; to not ignore
hands swinging at the sides
of two bodies gliding over foliage in a park;
to not forget the touch
of skin, the resounding crack
of a rock smashing a window, and the quiet rustle
of spraying paint on the pavement; to feel
a wave hunt a wave
hunt a wave and at last
lift words, foamy and slick,
so silenced objects can speak up,
so toes can press against a wall,
to be together
and alone
to not overlook
the darkened street lamps
in the predawn.

GLEDAJUĆI U DRVEĆE

(strah od toga da nećeš čuti)

Zdravo tata. Ovde ničega novog pod nebom.
Ali, procvetala je ona trešnja koju posadisimo
pred zgradom. Već dopire do četvrtog sprata,
a bila je običan prutić. Nekada, kada bi sleteo

vrabac, težinom bi sasvim povio tananu granu.
Sada sleće čitavo jato, i tek ponekad, čuješ,
kako tiho zašušti. I s proleća, ujutru, vidiš dva –
tri bela cveta, a već predveče, na njih stotine

obaspe krošnju kao iznenadni sneg što svetli,
čas belo, čas ružičasto. I ne znaš, šušti li lišće
ili perje; a na prozorskom simsusu osvane još uvek
lepljiva koštica, i pusti za sobom svetlo-crveni

trag. I pita se, svih ovih godina, gde si. A kada
želim da povratim mir, setim se jednog jedinog
trenutka; ti i ja, na dunavskom keju, u letnje
popodne, napola u hladu, napola na suncu,

jedemo sendviče, i čitamo, svako svoje. Ti Seneku,
ja lektiru za osnovnu, Alisu u zemlji čuda. I svetlost
pada okomito na otvorene knjige, čije strane, u
pauzi između čitanja, obeležavamo travkama

koje pamte, više od nas: kao i drveće, pod kojim
se protriči, samo jednom. I to, tako dobro znamo,
i ti, negde tamo, kao i ja, još uvek negde ovde.

Čuješ li kako šušti? Samo to sam htela da ti kažem.

AT SE PÅ TRÆER

(rædsel for at du ikke hører det)

Hej, far. Her er der intet nyt under solen.
Men det kirsebærtre som vi plantede foran bygningen
har blomstret. Det har allerede nået fjerde sal,
og det var bare en lille pind. Nogle gange, når en spurv

landede, ville den boje den tynde gren med sin vægt.
Nu lander der en hel flok, og kun nogle gange, hører du,
hvordan den suser stille. Og med foråret, om morgenens, ser du to –
tre hvide blomstrer, og allerede om aftenen, hundrede af dem,

sprinkler trækronen ligesom den pludselige sne som lyser,
snart hvidt, snart lyserødt. Og du ved ikke om det er blade eller fjer
som suser; og i vindueskarmen gryer
en klistret kerne, og efterlader et lyserødt

spor. Og undrer sig, efter alle disse år, over hvor du er. Og når
jeg gerne vil have min ro tilbage, husker jeg det eneste
øjeblik; du og jeg, ved Donaubredden, en sommer
eftermiddag, halv i skyggen, halv i solen,

spiser sandwicher, og læser, hver vores eget. Du
Seneca, jeg skolepensummet Alice i Eventyrland. Og lyset
falder lodret på åbne bøger, hvis sider, i
pauserne mellem læsning, vi markerer med græsstrå

der husker, mere end os: ligesom træerne, som man
kun løber under en gang. Og dét, ved vi meget godt,
du, der et sted langt væk, ligesom jeg, her et sted stadigvæk.

Kan du høre hvordan det suser? Det var alt jeg ville sige til dig.

LOOKING AT TREES

(fear you won't hear me)

Hello dad. Nothing new from this view.
The cherry tree you and I planted has blossomed
in front of our building. It now reaches the fourth floor
though it began as just a twig. When a sparrow

landed, its weight bent the delicate branch.
Now, a whole flock lands in the tree, and sometimes,
you hear its faint rustle. On a spring morning, two or three
white blossoms, and by dusk, thousands

cover the tree top like a sudden snow
white and pink. Is it the foliage or
feathers quivering? On the window sill,
a sticky cherry pit, a faint red.

Where have you been? To regain
my calm, I remember us
on the Danube quay in the summer
afternoon, half in shade, half in sun,

eating sandwiches and reading. You, Seneca,
and I, a grade school book, *Alice in Wonderland*; light
falling on our pages. Between reading, we hold
our place with blades of grass

they retain more than us: like trees you only once
run under. Both you, somewhere there,
and I, here, know quite well.

Do you hear the leaves rustling? I just wanted to tell you that.